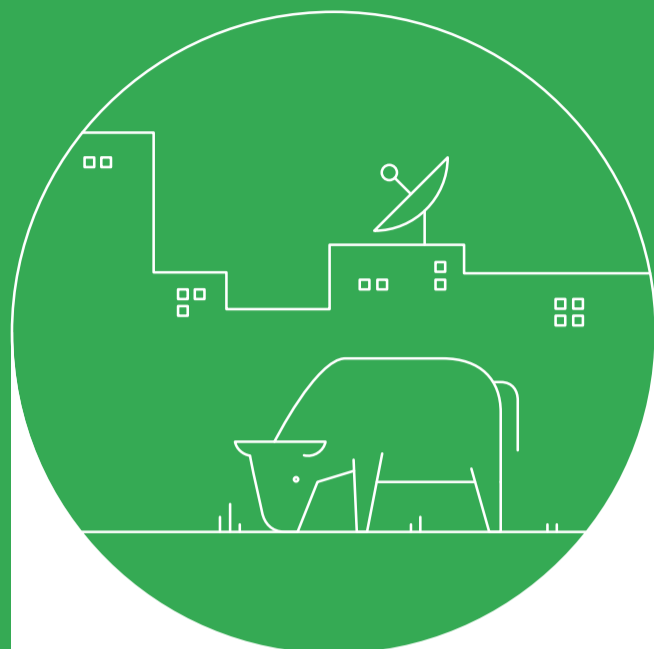

Natur, mennesker og samfund påvirker hinanden gensidigt

Indskoling Delerkendelser

- Mennesket er en del af naturen.
- Mennesket bruger ressourcer fra naturen.
- Teknologi er skabt af mennesker.

Ungdomsuddannelse inklusive 10. kl. på niveau F-E-D Delerkendelser

Bæredygtighed udfordres ved at skulle balancere mellem sociale, økonomiske og miljømæssige hensyn.

Fremtidens teknologi vil i højere grad være baseret på vedvarende energi.

Et samfunds udvikling afhænger i høj grad af den dominerende energikilde (fra træ til kul til olie til vedvarende energi).

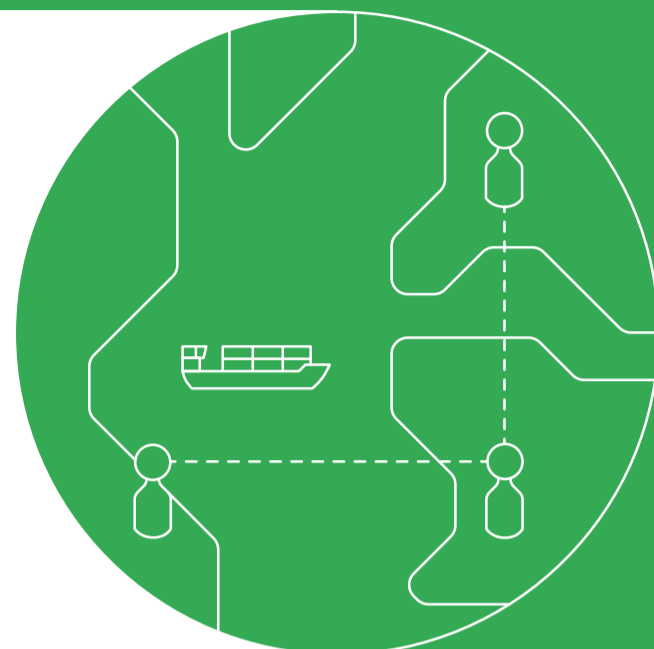

Mellemtrin Delerkendelser

Menneskets levevilkår og adgang til ressourcer afhænger af, hvor i verden man bor.

Menneskets produktion påvirker naturgrundlaget.

Menneskets viden om naturen har udviklet sig gennem tiden.

Udskoling Delerkendelser

Naturens ressourcer sætter en øvre grænse for den teknologiske udvikling.

Teknologi kan både afhjælpe og skabe miljømæssige problemer.

Alle produkter har et økologisk aftryk.

Menneskets produktion påvirker livsbetingelser og levevilkår andre steder.

Mennesker er globalt afhængige af hinanden.

Mennesket kan påvirke verdens udvikling gennem en fælles indsats.

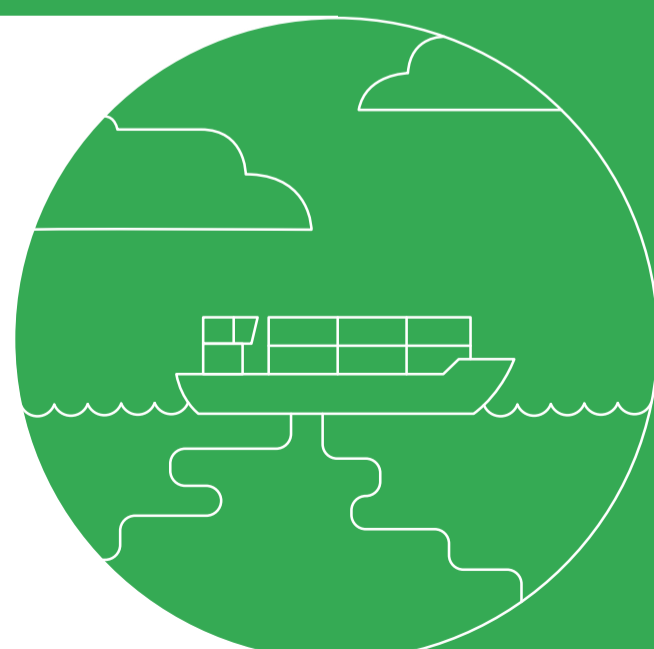
Ungdomsuddannelse på niveau C-B-A Delerkendelser

Menneskelig aktivitet kan gøre uigenkaldelig skade på naturgrundlaget.

Skiftende levevilkår kan skabe forskydninger i menneskenes geografiske udbredelse.

Menneskets forbrugsmønstre fører ofte til konflikter om kontrol over naturens ressourcer.

Udvikling af naturvidenskabelig viden kan ændre menneskets brug af teknologi.

Natur, mennesker og samfund påvirker hinanden gensidigt

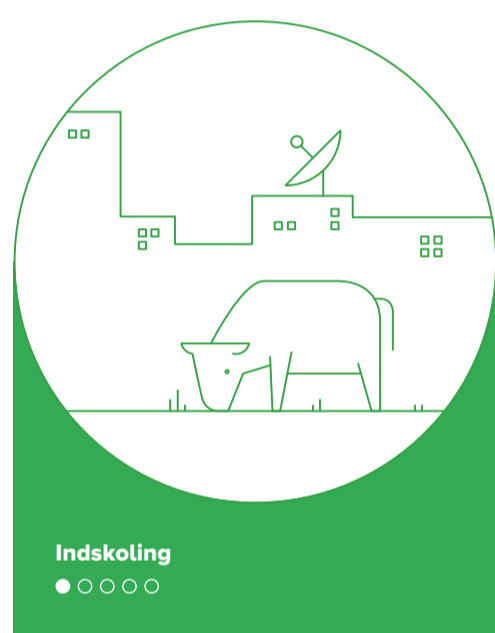
Naturvidenskab har gennem årtusinder spillet en nøglerolle i, at mennesket er blevet dygtigere til at udnytte naturen og forbedre sine levevilkår. Verdens befolkning nærmer sig inden for få årtier 9-10 milliarder mennesker og med en hastig teknologisk udvikling, er spørgsmålet om samspillet mellem mennesker og natur mere aktuelt end nogensinde. Man kan sige, at vi er gået fra "at være små samfund på en stor planet til at være et stort samfund på en lille planet". Det er derfor vigtigt at kende til både historiske opfattelser af menneskets afhængighed af naturen såvel som erkendelser fra nyere forskning, der kan sikre et godt grundlag for menneskets og samfundets eksistens.

Delerkendelserne drejer sig om disse spørgsmål:

Mennesket er en del af naturen, men hvordan skelnes der mellem naturen og mennesket?

På hvilke måder påvirker mennesket naturen og omvendt?

Hvilke fordele og ulemper udgør teknologi i forhold til menneskets brug af naturgrundlaget?

Centrale begreber

Natur
Mennesker
Ressourcer
Teknologi

Delerkendelser

Mennesket er en del af naturen.

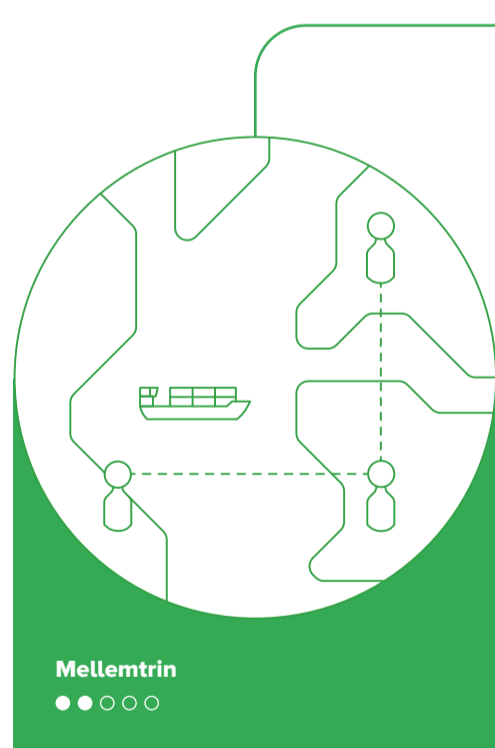
Mennesket bruger ressourcer fra naturen.

Teknologi er skabt af mennesker.

Eksempler på spørgsmål:

Hvor kommer vores mad fra?

Hvilke teknologier bruger du til dagligt?

Centrale begreber

Levevilkår
Produktion
Naturgrundlag

Delerkendelser

Menneskets levevilkår og adgang til ressourcer afhænger af, hvor i verden man bor.

Menneskets produktion påvirker naturgrundlaget.

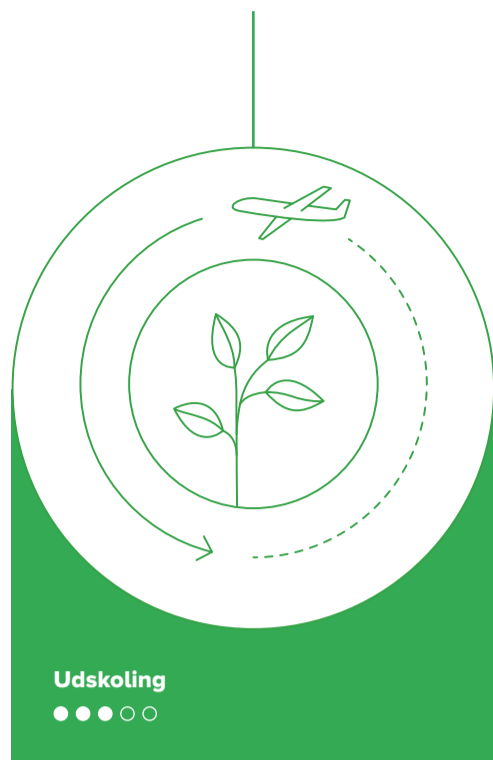
Menneskets viden om naturen har udviklet sig gennem tiden.

Eksempler på spørgsmål:

Hvad er forskellen på din hverdag og hverdagen for et barn fra et fattigt land? Hvorfor er der forskel?

Hvordan dyrkede man jorden i Danmark for 100 år siden, og hvordan gør man i dag?

Natur, mennesker og samfund påvirker hinanden gensidigt

Centrale begreber

Teknologiudvikling
Økologi
Livsbetingelser
Globalisering
FNs verdensmål

Delerkendelser

Naturens ressourcer sætter en øvre grænse for den teknologiske udvikling.

Teknologi kan både afhjælpe og skabe miljømæssige problemer.

Alle produkter har et økologisk aftryk.

Menneskets produktion påvirker livsbetingelser og levevilkår andre steder.

Mennesker er globalt afhængige af hinanden.

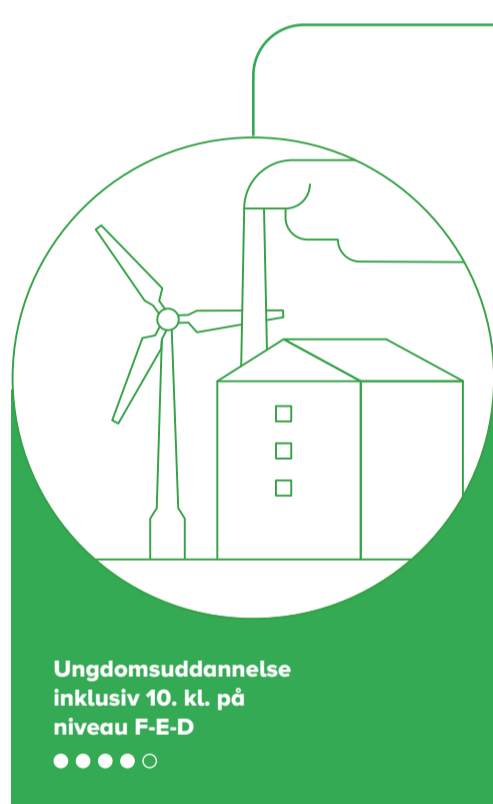
Mennesket kan påvirke verdens udvikling gennem en fælles indsats.

Eksempler på spørgsmål:

Hvorfor dyrker og køber nogle mennesker økologiske varer?

Hvordan ser produktionen af en T-shirt ud fra bomuldsmarken til din butik?

Hvilke eksempler kan I give på, at teknologisk udvikling og samarbejde globalt har gavnnet mennesket?

Centrale begreber

Bæredygtighed
Vedvarende energi
Samfundsudvikling

Delerkendelser

Bæredygtighed udfordres ved at skulle balancere mellem sociale, økonomiske og miljømæssige hensyn.

Fremtidens teknologi vil i højere grad være baseret på vedvarende energi.

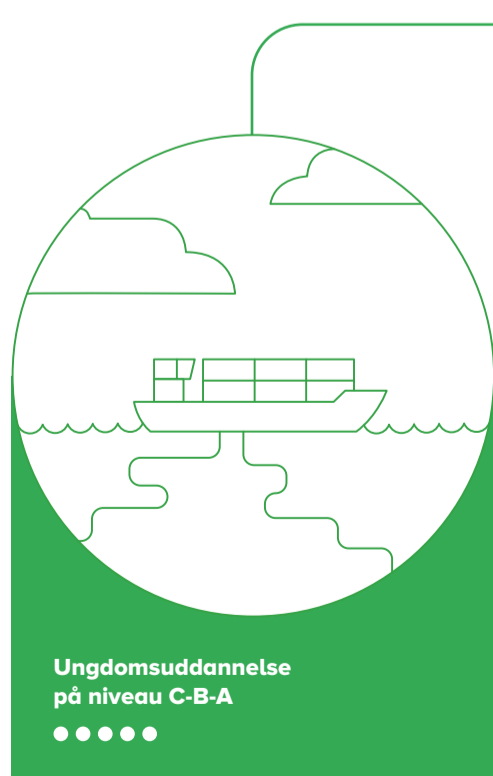
Et samfunds udvikling afhænger i høj grad af den dominerende energikilde (fra træ til kul til olie til vedvarende energi).

Eksempler på spørgsmål:

Hvilke eksempler kan I give på interessekonflikter inden for produktion?

Hvilke miljømæssige fordele og ulemper er der ved omlægning af bilparken til el-biler?

Hvordan har Danmarks energiforsyning ændret sig gennem tiden?

Centrale begreber

Miljøkatastrofer
Klimaforandringer
Migration
Forbrugsmønstre

Delerkendelser

Menneskelig aktivitet kan gøre uigenkaldelig skade på naturgrundlaget.

Skiftende levevilkår kan skabe forskydninger i menneskenes geografiske udbredelse.

Menneskets forbrugsmønstre fører ofte til konflikter om kontrol over naturens ressourcer.

Udvikling af naturvidenskabelig viden kan ændre menneskets brug af teknologi.

Eksempler på spørgsmål:

Hvor finder man rester af plastik, og hvordan påvirker det naturgrundlaget?

Hvordan påvirker klimaforandringer menneskers migration?

Hvilke problemer kan naturvidenskab og teknologi løse, og hvilke kan de ikke umiddelbart løse?